

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ludovici Richeomi Societatis Ies. Valedictio Animæ Deuotæ

Richeome, Louis

Coloniæ, 1610

Cur homo nudus & indignus mundum hunc ingrediatur. Colloq. LXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50753)

qua hæc querela fit, quam crassa ignorantia, detestabilis ingratitude filiorum Adæ, qui contra benignum istum & liberalem Dominum murmurantes, eum ut avarum, ut parcum, ut tenacem accusant, cum potius insignis illius bonitas honoranda & adoranda nobis sit, quo illius munificentia cognita, eorum improbitate ac corruptum depravatamque ingenium detestemur, qui donis illius gratisque præ omnibus mundi animalibus sibi concessis miserrime abutuntur.

*Iniqua
hominum
querela.*

*Cur homo nudus & indignus mundum
hunc ingrediatur.*

COLLOQUIUM LXIII.

NAE tu verò mihi præclare ad- PHIL.
modum ostendis, nequaquam naturam aut etiam Deum ipsum accusandum esse, sed potius hominem degenerem, non modò propter insignem ingritudinem qua Conditoris sui beneficia sepe lit & obliuiscitur, sed etiã propter milleuarium donorum sibi collatorum abusum: & quoniam adeò dextrè & peritè omnia te isthæc enu-

S 5 clea-

476 VALEDICTIO

cleare conspicio, rogādus mihi mā-
 gnoperè es, vt & illud adiūgas, cur-
 nā homo qui Vniuersitatis Princeps
 fuit salutaris, adeò abiectè mūdum
 hunc nascendo ingrediatur: cū præ-
 sentia illud extra controuersiam sit,
 Deum si voluisset, longè nobilius
 principium ei potuisse impertiri; &
 istud etiam luce meridiana clarius
 sit plurimas easq; omni sensu desti-
 tutas creaturas reperiri, quæ homini
 ortu & origine sua præstare videā-
 tur; etsi id ipse contestatur quoque,
 quādo de vêtre matris egrediēs à la-
 chrymis & eiulatu mundi huius in-
 troitum auspicatur. TH. Certè si hāc
 telam inchoatam iam nunc, atq; in-
 ceptam prætexo, tu mihi suafor au-
 thorque fuisse videberis, quippè cu-
 ius luculento ardori & affectui vt
 satisfaciam, nihil mihi duco anti-
 quius. PH. Licet sanè, neq; ego id tē-
 poris futurū spero, cū negare infi-
 ciariq; illud audebo. TH. Verūm
 quo pleniorē eorum cognitionem
 qua tu à me scire desideras cōsequa-
 mur, sciendum est diuersissimā me-
 thodum illā esse, qua Deus in homi-
 nibus

nibus vititur, ab ea videl. quam in animalibus procreandis studiosissime obseruat. Homines namque instar turris Babylonicæ, nescio quid altum & sublime in exordio suo pollicentur, contraque epilogum virus & ignominia plenum actionibus suis affingunt atque imponunt, itaque idem ijs accidit, quod montibus illis, de quibus Rom. fidicenlyre Horat. ait.

Parturiunt mōtes, nascetur ridiculus mus. *Horat*

Deo vero humile admodum principium *arte P.*

& excellentem planè nobilissimam conclusionem solet usque parare: adeo ut quanto maiora incrementa rem aliquam accipere consequi que vult, tanto languidius germine caulemque ferè illius producat breuiorem. Nam ex quo tu ingentem huius mundi molem ac machinam fabricatam esse arbitraris, ex quo immensum huius universitatis theatrum, hoc vastum & immanè terrarum spatium reris exitatum? certè ex nihilo. hoc autem quid vilius, quod abiectius, quod minus potest reperiri? è quo iam etiam nobilissimæ illæ creature Angeli dico, facti formatique sunt? annò similiter ex nihilo?

Plin. l. 8. annon Leonem quoq; animalium Re-
6.19. gē, informes minimasq; carnes ma-
 gnitudine mustelarum esse constat,
 semestrē vix ingredi, nec nisi bime-
 strem moueri? vespertilionē autem
 non ouo excludi sicut reliquæ aues
 solent (si tamē hic in earum numero
 ponēdus est) sed momēto tēporis ef-
 fusum viuere quis ignorat? adeo ni-
 mirū Deo cordi illud est, vt nobilif-
 simis quibusq; rebus humilia initia
 prætexat, & non nisi à titiulicio ea
 aliquo auspicietur. Itaq; etiā populi
 sui Principes, nō generis splendore
 illustres, nō ætate prouectos, sed vi-
 les, sed abiectos, vt Saulem, vt David
 voluit salutare: non ex grandibus &
 exaggeratis fundamentis, sed ex a-
 rena, sed sabulo Resp. duas potētissi-
 mas Ro. Hebræorūq; excitare. Quin
 & ipse Dei filius humanū genus li-
 berali dextera in libertatē assertur⁹,
 & è grauissimo diaboli ergastulo e-
 ducturus: humiliatus fuit & annihila-
 tur⁹, sicut Apost. ait, quo Ecclesiā suā
 nobilissimā pulcherrimamq; Rép.
 crucis suæ trabe fulciret, qua quid
 cōtēptius, quid ipso nih. 10 abiectius

Plin. l. 10.
6.61.

ino-

in omni memoria potest reperiri? an non verò postea ex hoc nihilo, ex hoc sinapis gramine regnum cælorum succreuit? Conueniebat ergo secundum hanc methodum & ordinem hominem minimis succrescere principijs, quia animalium nobilissimum est; quia anima illius ex nihilo excitata, & corpus ex limo terræ, qui nihilo proximus est, fuit procreatum? Itaque & vox illa *Aphat*, quemadmodum Diuus Basilii, & Diuus Chryostomus animaduertent, cum peculiari quadam emphasi originis istius humilitatem significat, id est, puluerem, non quemcunque, sed tenuem admodum, sed insigniter delicatum: plane ac si Moyses ad viuum exprimere voluisset, tam originem hominis nihilo vicinum, quam subtilitatem corporis, quod loco capsæ animæ nobilissimæ & de nihilo excitatæ debet seruire. Nunc quoniam copiosè ut opinor satis hæc à nobis disputata sunt, causas ipsas, cur nam potissimum Deus hac ratione uti velit, consideremus. Principiò vide-

*Regnum
calorum
simile
grano
sinapis.*

*Causa
cur homo
imperfe-
ctus na-
scatur.*

licet, quia id creaturæ quam maxi-
 mè conueniens congruensque esse
 videbatur. Ita cum Deus Creator sit
 semper immutabilis, nunquam in-
 crementa sumpsit, non aliquando
 minor, non imperfectior vnquam
 fuit; verum creatura quæ cuilibet
 varietati mutationique subiecta est,
 gradibus quibusdam ad fastigium
 suum eniti, & pædetentim ad perfe-
 ctionis suæ culmen conscendere e-
 mergereque debebat. Secundo etiam
 hanc methodum præ reliquis Deo
 obseruare placuit, quo manifestius
 potentiam suam non sine peculiari
 creaturæ bono demonstraret. Habet
 namque maiorem admirationem
 illud, à leui principio quippiam ad
 nobilissimum finem perducere, &
 reuera excellentius haud paullo ef-
 fe videtur, ex abiectis gradibus, quam
 ex exaggeratis magna excitare: no-
 stra enim natura facilius humilia
 comprehendit, quippe quæ sibi con-
 termina affiniaque sunt: & quem-
 admodum antithesis ista duorum
 inter se pugnantium & contrario-
 rum mirabilem quandam rebus lu-
 cem

tem affert, ipsique adeo artificis ex-
 istimatione auget, ita ab altera par-
 te stupenda Intellectui vim confert,
 qua Creatoris sui potentiam agno-
 scit, qui abiectionissimis initijs orta &
 saepe nullo semine praeuio nobilissi-
 mo pulcherrimoque fine coronat.

Atque haec omnino etiam causa est,
 cur mundum istum ab omni aeterni-
 tate existere non voluerit, sed nihi-
 lo proximum, hoc illius initiu, hoc
 exordiū esse; quo videlicet (clarius
 .n. dicere id mihi posse videor) ho-
 mines & Angeli molem huius vni-
 uersitatis intuētes, & supremā crea-
 toris potentiā cōsiderantes, admira-
 bilē omnipotētis artificis peritiā
 cognoscerēt: ita .n. pulcritudini ab-
 solutissimae nescio quid tūc accede-
 re nobis videtur, quādo cū turpitu-
 dine ac deformitate comparatur, &
 gigas aliquis seipso maior efficitur
 cū nano componitur & assimilatur.

Secunda causa cur Deus hominē mi-
 nimo principio ordiri vitā volue-
 rit, haec fuit, vt potentiā gloriamque
 suam demonstraret, & virtutē suā vi-
 resq; infinitas ad nostrā instructio-
 nem

*Cur mi-
 dus non
 sit ab a-
 terno.*

*Secunda
 causa.*

*Tertia
causa.*

nem vtilitatemque declararet. Tertia verò quæ à sancto Chrysoftomo adiungitur humilitas fuit, quam potentissimus ille sapientissimusque mundi Monarcha Deus præ cæteris virtutibus diligit, & in anima hominis plantatam esse cupit atque depactam. Ergo cum homo puluerem sibi suum atque adeo ipsum illud nihilum ex quo fuit procreatus, ob oculos statuit, fieri non potest, quin humeros contrahat, oculos deiiciat, & quantum licet semet humiliet; & si fortè aut propter corporis excellentem decorem, aut propter animæ præstantiam, qua solus ipse præ omnibus huius vniuersi ciuibus & inquilinis fuit exornatus cristas animumque tolleret, hæc consideratio paupertatis originalis continuo adesset, & luxuriantem ac ferocientem intra terminos modestiæ cogeret compelleretque. Agathoclem ferunt, qui ex figlina ad regiam transijt, eius modestiæ fuisse, vt in mensa vasis testaceis cum aureis argenteisque promiscuè vsus sit, ne videlicet sortis suæ veteris obliuiscere-

*Plut. de
dict. Re-
gum.*

sceretur, & nouæ dignitatis ac regni
 fulgore præstringeretur. Et quis a-
 mabo figulus ille est, si Deus non est? *Sap. 7.*
 ob hanc enim reuera causam pater *Ier. 18.*
 noster Adam protoplastus appella-
 tur, & Deus olim Prophetæ suo præ-
 cepit vt figlinam ingrederetur, &
 illic vilitatis suæ cognitionem con-
 sequeretur. In hac schola argillaceæ
 domus nostræ Abraham didicit, sic *Gen. 18.*
 ut omnes reliqui Sancti, parui se fa- *27.*
 cere, humilem esse, puluerem se no-
 minare & estimare: ad eandem hanc *Ier. 22.*
 Prophetæ Ieremias insolentem re- *29.*
 gem Iechoniam remisit, dicens: Hic
 homo Iechonias nonne vasculum
 ruptum est? & paulò post. O terra,
 terra, terra, exaudi vocem Dei: ecce
 quemadmodum id tribus vicibus
 repetit, vt attentos auditores inue-
 niat, vt oculos ijs aperiat, aures pa-
 tefaciat, & intellectum ad vilitatis
 suæ contemplationem inflàmmet:
 tres ergo iste compellationes, om-
 nibus hominibus communes sunt,
 vt non vni Regi Iudæ. Quin & E-
 saias eodem fine humili ac sancta
 confessione Creatorem implorans,
 vocem

Esa. 64.
8.

vocem miserabilē vsurpat, & Deum
figulum, nos autē terram appellat:
*Et nunc Domine Pater noster es tu:
nos vero lutum, & fictor noster tu: &
opera manuum tuarum omnes nos.*
Quo quidem loco illud etiam stu-
diosè annotandum est, & si bestia si-
militer ex argilla facta fuerint, &
plus terreni habeant quam homo,
quippe quorum non modo corpus,
sed anima etiam lutea est, & è qua-
tuor elementorum mixtura confla-
ta, de homine tamen solo id dici,
quo videlicet intelligamus, quan-
tum nobis cura esse debeat, illius ut
memoriam assiduè circumferamus,
& humilitatem quam studiosissimè
consectemur. Ex eodem ergo fonte
nomen etiam protoplasti nostri A-
dam profluxisse existimandum est,
quippe quod terram natam inter-
pretamur, & quo non ille tantum,
sed vniuersi etiam ipsius posteri, ut
legitimi hæredes, à Salomone, Trif-
megisto, & omnibus quam Græcis,
quò Latinis Poetis condecoratur.
Accedit nunc quarta causa, cur Deus
hominem pauperem & infirmum
nasci

*In As-
tep.*

*Quarta
causa.*

nasci voluerit, quia videlicet patris
 ac matris eas partes esse volebat, qui
 storgi illa insita sibi & innata facile
 enim à miserijs tutarentur, & quam
 studiosissimè educarent. Cōtrarium
 ferè bestijs accidit, quibus non nisi
 sola interdum mater, patre inimico
 assistit & patrocinator: quemadmo-
 dū de Pavone & Columbo scimus,
 qui oua femellarum confringunt, &
 quorum pulli, matre mœrore con-
 sumpta derelinquuntur omniq; ope
 destituuntur, quanto ergo melius cū
 hominibus agitur, quorū curā pater
 ac mater suscipiunt, & in eorū defe-
 ctu & absentia, cognati ac Magistra-
 tus tutores agunt? Habes nunc ergo
 quatuor illas rationes, quas in me-
 diū depromere fructuosè posse vi-
 debar, etsi nihil impedit, cur non
 quintam etiam annectamus, pecca-
 tum p̄ita, propter quod nudi, mise-
 rabilesque Filij iræ è ventre egre-
 diētes, ipso gemitu & eiulatu quam
 maturrimè miserias quibus inuol-
 uimur testamur, quod absque pec-
 cato Adami protoplasti fuisset, nun-
 quam factitari opus erat.

*Cur ho-
 mo im-
 perfectis-
 sim⁹ nas-
 catur.*

Homi-